

30. JUNI

NR. 416

Ny energinorm til diegivende søer

Viggo Danielsen og Henning E. Nielsen
Afdeling for forsøg med svin og heste

Med baggrund i en analyse af søers vægtændringer i reproduktionscyklus er der udarbejdet et forslag til en ny energinorm for diegivende søer.

Da vægttabet i diegivningsperioden er stigende med kuld størrelsen og med diegivningsperiodens længde er der ved fastlæggelse af den nye norm taget hensyn til at imødegå dette. Ved sammenligning af den gamle og den nye norm er energitildelingen i en 5 ugers diegivningsperiode hævet med 10 procent, når der er 10 grise i kullet.

Indledning

Et stort vægttab i diegivningsperioden må anses for at være uheldigt. En sø, der er afmagret ved fravæning, har en forringet kondition, der kan give problemer med fortsat reproduktion, og energibehovet i den efterfølgende drægtighedsperiode bliver øget, hvis et passende huld skal opnås inden næste faring.

Tiltagende problemer i mange sobesætninger med »magre søer« kan sikkert føres tilbage til et for stort vægttab i diegivningsperioden.

På baggrund af en analyse af søernes vægtændringer (Statens Husdyrbrugsforsøg, Meddelelse nr. 415) vil det være en fordel at nedbringe vægttabet i diegivningsperioden og dermed dæmpe de store svingninger i søernes vægt. Specielt med stigende anvendelse af krydsnings søer og generel forbedring af kuld størrelsen ved fravæning er dette aktuelt.

Grundlag for ændring

I undersøgelsen af søernes vægtændringer (S. H. Meddelelse nr. 415) blev der i en 5 ugers diegivningsperiode fundet et vægttab på 18 kg. Følgende energinorm blev anvendt:

1. uge efter faring 3,5 FEs pr. so dgl.
2. uge efter faring 4,5 FEs pr. so dgl.
- 3.-5. uge efter faring 5,5 FEs pr. so dgl.

Den daglige foderration blev reguleret med $\pm 0,25$ FEs pr. gris over eller under 10.

Formindskelse af vægttabet må ske ved en stærkere fodring med energi. Fra tidligere forsøg (Forsøgslaboratoriets årbog 1959) kan det beregnes, at 4,5 FEs ekstra i diegivningsperioden kan eliminere 1 kg vægttab. Hæves den nuværende norm eksempelvis med 0,5 FEs daglig, svarer det til 17,5 FEs i en 5 ugers diegivningsperiode. Det betyder, at vægttabet for en gennemsnitssø ned sættes med ca. 4 kg.

Derudover vil det være ønskeligt at mindske den store effekt, som kuldstørrelsen har på vægttabet. Anvendelse af den nugældende norm, hvor dagsrationen reguleres med 0,25 FEs pr. gris over eller under 10 medførte, at vægttabet blev øget med 1,17 kg, når kuldstørrelsen blev forøget med 1 gris. Hvis denne effekt helt skal fjernes, må der tildeles 5,3 FEs ekstra pr. gris (1,17×4,5 FEs), hvilket svarer til 0,15 FEs daglig (5,3 FEs i 35 dage). Det betyder, at den daglige foderregulering bør være 0,25 FEs plus 0,15 FEs, altså 0,4 FEs pr. gris.

Forslag til ny energinorm

På grundlag af de nævnte beregninger og med hensyntagen til, at stigningen i daglig fodermængde ikke bliver for voldsom umiddelbart efter faring, kan følgende norm foreslås:

1. uge: 2,0 FEs + 0,2 FEs pr. gris daglig
2. uge: 2,0 FEs + 0,3 FEs pr. gris daglig
3. uge til frav.: 2,0 FEs + 0,4 FEs pr. gris daglig

I tabel 1 er vist de udregnede energimængder ved forskellige kuldstørrelser.

Tabel 1. Fodernorm for diegivende søer. FEs pr. so daglig

Kuldstørrelse	6	8	10	12	14
1. uge	3,2	3,6	4,0	4,4	4,8
2. uge	3,8	4,4	5,0	5,6	6,2
3. uge til frav.	4,4	5,2	6,0	6,8	7,6

Såfremt søerne ikke kan æde de angivne mængder, må det overvejes, om ændringer i fodringsteknik og fodersammensætning kan fremme energioptagelsen.

Sammenligning af ny og gammel norm

I tabel 2 er det samlede foderforbrug i diegivningsperioden beregnet efter de to normer. Forskellen er angivet ved diegivningsperioder af forskellig længde og med henholdsvis 8, 10 og 12 grise i kuldet.

Tabel 2. Foderforbrug i diegivningsperioden ved fodring efter henholdsvis gammel og ny norm (FEs, afrundet)

Diegivningsperiode, uger	3	4	5	6
<i>Med 8 grise:</i>				
Ny norm	91	128	164	201
Gl. norm	84	119	154	189
Forskel	7	9	10	12
<i>Med 10 grise:</i>				
Ny norm	104	146	188	230
Gl. norm	94	132	171	209
Forskel	10	14	17	21
<i>Med 12 grise:</i>				
Ny norm	116	163	211	259
Gl. norm	104	146	188	230
Forskel	12	17	23	29

Stigningen i energitildelingen fra den gamle til den nye norm andrager i en 5 ugers diegivningsperiode 6 pct. ved en kuldstørrelse på 8 grise, 10 pct. ved en kuldstørrelse på 10 grise og 12 pct., når der er 12 grise i kuldet.

En øgning af energioptagelsen i diegivningsperioden vil ikke alene mindske søernes vægttab, men også stimulere mælkeydelsen med større tilvækst hos pattegrisene til følge. Endvidere vil merforbruget af foder i diegivningsperioden kunne spares i den efterfølgende drægtighedsperiode, men der bør tages hensyn til, at søerne har et passende huld ved faring.

Endelig må det fremhæves, at anvendelse af den nye energinorm ikke giver anledning til at ændre på foderets indhold af næringsstoffer. Det vil sige, at diegivningsfoderet skal indeholde 130 g fordøjeligt protein pr. FEs, og de sædvanlige normer for vitaminer, makro- og mikromineraler skal være opfyldt.